Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0104

Versenypolitika – 2024. évi éves jelentés

Az Európai Parlament 2025. május 8-i állásfoglalása a versenypolitikáról – 2024. évi éves jelentés (2024/2079(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ), és különösen annak 101–109. cikkére,

– tekintettel Ursula von der Leyen „Európa választása – Politikai iránymutatás a hivatalba lépő következő Európai Bizottság számára (2024–2029)” című 2024. július 18-i kiadványára,

– tekintettel Mario Draghi „Az európai versenyképesség jövője” című, 2024. szeptember 9-i jelentésére,

– tekintettel Enrico Letta „Jóval több, mint piac” című, 2024. április 18-i jelentésére,

– tekintettel az Európai Számvevőszék „Állami támogatás válság idején: Gyorsan sor került válaszintézkedésekre, de hiányosságok vannak a bizottsági nyomon követésben, és az Unió iparpolitikai célkitűzéseit nem támogatja egységes keretrendszer” című, 2024. október 23-i 21/2024. sz. különjelentésére,

– tekintettel a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendeletre[1] (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete),

– tekintettel az EUMSZ 11. cikkére, amely előírja a környezetvédelmi követelmények beillesztését – a fenntartható fejlődés előmozdítása céljából – valamennyi uniós politika és tevékenység meghatározásába és végrehajtásába,

– tekintettel a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2022. április 6-i (EU)

[1] HL L 024., 2004.1.29., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj.

2022/591 európai parlamenti és tanácsi határozat[1] 3. cikkére, amely előírja, hogy haladéktalanul ki kell vezetni a környezeti szempontból káros támogatásokat, különösen a fosszilis tüzelőanyagok támogatását,

– tekintettel az Európai Unió Bíróságának a C-611/22 P. sz. ügyben (Illumina kontra Bizottság[2]) hozott 2024. szeptember 3-i, a C-465/20 P. sz. ügyben (Európai Bizottság kontra Írország és társai[3]) hozott 2024. szeptember 10-i és a C-48/22 P. sz. ügyben (Google és Alphabet kontra Bizottság[4]) hozott 2024. szeptember 10-i ítéleteire,

– tekintettel a Bizottság „Protecting competition in a changing world – Evidence on the evolution of competition in the EU during the past 25 years” [A verseny védelme a változó világban – A verseny alakulásának bizonyítékai az EU-ban az elmúlt 25 évben] című, 2024. júniusi jelentésére,

– tekintettel a „The role of commodity traders in shaping agricultural markets” [Az árutőzsdei kereskedők szerepe a mezőgazdasági piacok alakulásában] című, a Strukturális és Kohéziós Politikák Tematikus Főosztálya által 2024 novemberében közzétett tanulmányra,

– tekintettel az Európai Értékpapírpiaci Hatóság „A hitelminősítő intézetek piaci részesedéséről szóló 2023. évi jelentés” című, 2023. december 20-i jelentésére,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A10-0071/2025),

A. mivel a jelenlegi kihívásokkal teli gazdasági, éghajlati és geopolitikai környezet, amelyet bizonytalanság és kiszámíthatatlanság jellemez, az európai versenyképesség megújult megközelítését és a gazdasági növekedés fellendítését célzó konkrét stratégiákat tesz szükségessé;

B. mivel az uniós versenypolitikai keret megfelelő végrehajtása alacsonyabb árakat, jobb minőséget, a fogyasztók számára nagyobb választékot, gyorsabb innovációt, valamint méltányosabb és reziliensebb gazdaságot eredményez, és védi a belső piaci szereplők

---

1 HL L 114., 2022.4.12., 22. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

2 A Bíróság 2024. szeptember 3-i ítélete, Illumina kontra Bizottság, C-611/22 P. sz., ECLI:EU:C:2024:677.

3 A Bíróság 2024. szeptember 10-i ítélete, Európai Bizottság kontra Írország és társai, C-465/20 P. sz., ECLI:EU:C:2024:724.

4 A Bíróság 2024. szeptember 10-i ítélete, Google és Alphabet kontra Bizottság, C-48/22 P. sz., CLI:EU:C:2024:726.

belépési feltételeit, fellépve az erőfölénnyel való visszaélések, a monopóliumok és a belső piacot torzító gyakorlatok ellen;

C. mivel a Draghi-jelentés hangsúlyozza, hogy az EU széles körű és diverzifikált ipari innovációs bázissal rendelkezik, amely jelentős komparatív előnnyel bír a zöld technológiák terén, de folyamatos erőfeszítésekre van szükség ezen előny megőrzése érdekében; mivel e tekintetben alapvető fontosságú az éghajlati és környezetvédelmi szempontok beépítése a versenypolitikába; mivel a Letta-jelentés fenntartja, hogy Európa romló versenyképességének elsődleges oka a pénzügyi, az energia- és az elektronikus hírközlési ágazaton belüli uniós integráció hiányában keresendő;

D. mivel az uniós versenypolitika hozzájárulhat a belső piac rezilienciájának megerősítéséhez, valamint az európai zöld megállapodás, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó digitális iránytű és a versenyképességi iránytű céljainak eléréséhez, amelyekhez elengedhetetlen a nemzetközi eszmecsere és együttműködés;

E. mivel a Bizottságnak és a nemzeti versenyhatóságoknak pártatlanul és tárgyilagosan kell eljárniuk az uniós versenypolitika hitelességének megőrzése érdekében; mivel a nemzeti versenyhatóságok politikai függetlensége rendkívül fontos a versenypolitika pártatlanságának és hitelességének biztosításához;

Általános szempontok

1. úgy véli, hogy az uniós versenyjog célja a piaci erők túlzott mértékű összefonódása és a felhalmozódása elleni védelem, és megerősíti a versenypolitika szerepét a hatékonyság, az innováció és a növekedés ösztönzésében, az egyenlő versenyfeltételek megteremtésében és a fogyasztók védelmében, biztosítva, hogy a piacok versenyképesek, hatékonyak, dinamikusak és innovatívak maradjanak, tisztességes áron és szélesebb választékkal magas minőségű termékeket és szolgáltatásokat kínálva;

2. megismétli, hogy a versenypolitikának hozzá kell járulnia valamennyi uniós szakpolitikához, különösen a fenntarthatóság, az energia, a védelem és a digitalizáció területén; üdvözli a Bizottság elkötelezettségét a tisztaipar-megállapodást kísérő új állami támogatási keretrendszer mellett, amelynek célja a versenyképesség biztosítása az energetikai átálláshoz szükséges állami támogatás mozgósítása révén az uniós ipar dekarbonizációja érdekében, biztosítva ugyanakkor, hogy ez ne akadályozza az innovációt, ne növelje az árakat és ne csökkentse a versenyt a belső piacon; megismétli, hogy az állami támogatások nem torzíthatják a tisztességes és hatékony versenyt;

3. hangsúlyozza, hogy az EU egységes piacának globális ereje és jelentősége nemcsak belső és külső versenyképességéből ered, hanem abból is, hogy képes közös normákat meghatározni és

garantálni a területi kohéziót; megjegyzi, hogy ugyanakkor a politikai döntéshozóknak megfelelően figyelembe kell venniük a nemzetközi szabályozási és piaci fejleményeket, és felhívja a Bizottságot, hogy törekedjen a nemzetközi szintű folyamatos párbeszédre és együttműködésre, többek között a második generációs együttműködési megállapodások révén, amelyek lehetővé teszik a versenyhatóságok közötti hatékonyabb információcserét, valamint a versenypolitikára gyakorolt befolyás globális kialakítását; kiemeli az Európai Versenyhatóságok Hálózatának (ECN) jelentőségét, és felhívja a Bizottságot, hogy e tekintetben nemzetközi szinten helyezze előtérbe a folyamatos konstruktív párbeszédet és együttműködést; felszólít a nemzeti versenyhatóságok közötti koordinációra a versenyszabályok egységes alkalmazásának biztosítása érdekében, és hangsúlyozza a versenyjogi és más ágazati szabályozó szervek közötti fokozott együttműködés szükségességét;

Versenyképes Unió

4. támogatja a Bizottság elkötelezettségét a fenntartható versenyképességbe való beruházás mellett; üdvözli, hogy a Draghi-jelentés hangsúlyt fektet az innovációra, a beruházásokra, a piaci integrációra, a dekarbonizációra és a rezilienciára, és hogy a Letta-jelentés kiáll az integráció, az autonómia és a szolidaritás mellett; ösztönzi az innovációt, a versenyképességet, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést előmozdító politikákat;

5. hangsúlyozza, hogy a versenyképesség fokozása érdekében összehangolt, célzott és valóban európai iparpolitikára van szükség; megjegyzi, hogy ez nem vezethet piaci erőfölényhez vagy piaci visszaéléshez, valamint az árak torzulásához vagy alacsony gazdasági hatékonysághoz, és rámutat arra, hogy hatékony összefonódás-ellenőrzési eljárásokra van szükség;

6. úgy véli, hogy minden állami támogatásnak összhangban kell lennie az uniós szakpolitikai célkitűzésekkel; tudomásul veszi a Bizottság azon szándékát, hogy iránymutatást adjon az állami támogatások innovációs, éghajlati és gazdasági biztonsági megfontolásokkal való összeegyeztethetőségéről, valamint a tisztaipar-megállapodás keretében a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának csökkentésére és fokozatos megszüntetésére irányuló intézkedéseit, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy fontolják meg további feltételek bevezetését az állami támogatások megszerzésére; kéri, hogy az EU-n kívüli országok adóparadicsomain keresztül szerveződő vállalatokat zárják ki az állami támogatásból; felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja ki a visszakövetelési mechanizmusok harmonizálásának hiányát;

7. tudomásul veszi a Bizottság jelentését, amely szerint az elmúlt 25 évben nőtt a piaci koncentráció, a haszonkulcsok és a nyereség, miközben az ipar dinamizmusa a versenyjog aktív érvényesítése ellenére csökkent; tudomásul veszi továbbá, hogy a haszonkulcsok

növekedését a piaci részesedés legnagyobb vállalkozások felé történő újraelosztása okozta; megjegyzi továbbá, hogy a gyenge verseny meglehetősen károsan hatott a fogyasztókra, a vásárlóerőre, valamint az uniós vállalkozások versenyképességére és az EU általános gazdasági növekedésére; emlékeztet arra, hogy a versenyjog alkalmazásakor a versenyellenes gyakorlatoktól mentes, nyitott, versenyképes piacok biztosítására kell összpontosítani;

8. rámutat arra, hogy az állami támogatásokat egyre gyakrabban használják fel iparpolitikai célkitűzések támogatására; emlékeztet arra, hogy az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja által lehetővé tett ilyen támogatás nem érintheti hátrányosan a kereskedelmi feltételeket vagy a közös érdeket; tudomásul veszi a tagállamok eltérő költségvetési képességeit, és figyelmeztet arra, hogy az állami támogatások széttöredezettsége egyenlőtlen versenyfeltételeket teremt; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon ezeket a hatásokat, és biztosítsa az egységes piac integritását, ami az európai iparpolitika közös finanszírozási eszközén, például az Európai Versenyképességi Alapon keresztül valósítható meg, amint azt Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke politikai iránymutatásaiban javasolta; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ne folytassanak támogatási versenyt, ami csak súlyosbítja a piaci torzulásokat, különösen akkor, ha nem hatékony vállalkozásokat finanszíroznak; arra a következtetésre jut, hogy az ideiglenes állami támogatási keretrendszerek nem akadályozták meg a piac további széttöredezését, és megjegyzi, hogy a bejelentett állami támogatások 77%-át csak két tagállam nyújtotta; felszólít az állami támogatások bejelentésének szigorúbb nyomon követésére, valamint az állami támogatások bejelentésének és átláthatóságának javítására, összhangban az Európai Számvevőszék ajánlásaival;

9. hangsúlyozza, hogy a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek kiemelkedő szerepet töltenek be a határokon átnyúló dimenzióval rendelkező uniós projektek finanszírozása szempontjából; hangsúlyozza, hogy a közös európai érdeket szolgáló fontos projekteknek valódi uniós hozzáadott értékkel kell rendelkezniük, ami azt jelenti, hogy egynél több tagállamra kell pozitív hatást gyakorolniuk; annak biztosítására kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az állami támogatások bejelentése legkésőbb hat hónapon belül megtörténjen;

10. tudomásul veszi a Draghi-jelentés becslését, amely szerint az EU versenyképességének védelme érdekében évente további 800 milliárd EUR-ra van szükség; elismeri az állami és magánberuházások fontosságát ebben az összefüggésben; hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetést megfelelően fel kell vértezni erre a célra; fontosnak tartja a megtakarítási és beruházási unió kiteljesítését a magánberuházások mozgósítása, a belső piac széttöredezettségének kezelése és az uniós iparstratégia támogatása szempontjából; elismeri, hogy a Draghi-jelentésben felvázolt három

cselekvési terület hatékony végrehajtása mellett sürgősen szükség van az alábbi reformokra: i. az USA-hoz és Kínához képest fennálló innovációs szakadék megszüntetése; ii. közös dekarbonizációs és versenyképességi terv az energetikai átállás felgyorsítása és az energiaköltségek csökkentése érdekében; valamint iii. a biztonság növelése és a függőségek csökkentése;

11. üdvözli az európai piacok, valamint az európai vállalatok és munkavállalóik egyenlő versenyfeltételeinek védelmét, amelyet a torzító hatású külföldi állami támogatásokat korrigáló dömpingellenes intézkedések biztosítanak; felhívja a Bizottságot, hogy mielőbb használja fel a közbeszerzéssel és a külföldi támogatásokkal kapcsolatban rendelkezésre álló kereskedelmi eszközöket a tisztességtelen verseny megakadályozása érdekében a belső piacon;

Végrehajtási prioritások

12. megállapítja, hogy az üzleti gyakorlatok megváltoztak, kiemelve a kartellügyek számának csökkenését; óva int azonban a káros magatartás olyan új formáitól, mint a hallgatólagos összejátszás és az algoritmikus összejátszás, és hangsúlyozza, hogy a végrehajtási prioritásokat e változó környezethez kell igazítani;

13. tudomásul veszi a Draghi-jelentés „új versenyjogi eszközre” irányuló javaslatát, amely a versenyképesség növelése, az innováció ösztönzése és a kiszolgáltatott fogyasztók védelme érdekében rugalmas piacvizsgálati eszközként szolgál a versenyellenes megállapodásokból vagy erőfölénnyel való visszaélésből eredő strukturális versenyproblémák kezelésére, valamint az egész piacra kiterjedő, előretekintő strukturális vagy magatartási korrekciós intézkedések bevezetésére, többek között a versenytársak piacra lépése előtt álló akadályok csökkentése révén; felkéri a Bizottságot annak elemzésére, hogy ez az eszköz hogyan egészítené ki az ágazati vizsgálatok meglévő keretét;

14. emlékeztet arra, hogy a Szerződés értelmében a Bizottság felhatalmazással rendelkezik a kizsákmányoló jellegű visszaélések kezelésére;

15. elismeri a piaci erőfölénnyel való visszaélés elleni strukturális korrekciós intézkedések jogalapjának meglétét; tudatában van annak, hogy az uniós versenyszabályok előírják, hogy a strukturális korrekciós intézkedéseket csak végső megoldásként szabad alkalmazni, ha a magatartási korrekciós intézkedések eredménytelennek bizonyultak, mindazonáltal sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem hajlandó strukturális korrekciós intézkedésekkel kezelni a piaci erőfölényt; megismétli arra irányuló felhívását, hogy jobban használják ki a strukturális korrekciós intézkedéseket, és vessenek véget a magatartási korrekciós

intézkedéseknek biztosított elsőbbségnek, és további erőfeszítések megtételére ösztönöz alkalmazásuk szükség szerinti megerősítésére; kéri a Bizottságot, hogy a versenyre nézve rendkívül ártalmas gyakorlatok megszüntetése érdekében használja ki jobban az ideiglenes intézkedések eszközét, különösen a dinamikus és gyorsan fejlődő piacokon, például a digitális piacokon;

16. üdvözli, hogy a Bizottság a 2024–2029-es időszakban prioritásként kezeli a lakhatást; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy az uniós versenyjogi elvek hogyan befolyásolják az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtását; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az általános érdekű szociális szolgáltatások helyzetét és a megfizethető lakhatást szolgáló általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó mentesség lehetőségét;

17. hangsúlyozza, hogy az állami támogatások fontos szerepet töltenek be az EU fejlettebb régiói és a szigeti területek, a belső területek, a legkülső régiók, a gazdaságilag hátrányos helyzetű területek közötti gazdasági szakadék megszüntetésének eszközeként; emlékeztet arra, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokkal összefüggésben nyújtott állami támogatás lehetővé tétele továbbra is elengedhetetlen e területek túlélése szempontjából, különösen az összeköttetéssel és az egyéb alapvető szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban az EU elszigetelt, távoli vagy peremterületein élő közösségeknek szánt állami támogatás vonatkozásában; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a további rugalmasság lehetőségeit e régiók finanszírozása vonatkozásában;

18. tudomásul veszi az Európai Unió Bíróságának közelmúltbeli ítéletét, amely megállapította, hogy az egyik tagállam nem ültette át nemzeti jogába az ECN+ irányelvet; hangsúlyozza az ECN+ irányelv teljes körű átültetésének fontosságát; kéri az összes tagállamot, hogy biztosítsák ezen irányelv megfelelő végrehajtását;

Összefonódás és antitröszt

19. aggodalommal veszi tudomásul az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete 22. cikkének az Európai Unió Bírósága által a C-611/22. P. sz. ügyben (Illumina kontra Bizottság) adott értelmezését, amely hatályon kívül helyezte a Bizottság azon gyakorlatát, hogy bejelentési kötelezettség alá nem tartozó ügyletek vizsgálatára irányuló kérelmeket fogad be; elismeri, hogy az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete nem biztosít megfelelő eszközöket a Bizottság számára a gyilkos felvásárlások kezeléséhez; határozottan úgy véli, hogy az összefonódásra vonatkozó határozatok belső piacra gyakorolt hatása indokolja a belső piaci jogalap beépítését az EK összefonódás-ellenőrzési rendeletébe, a társjogalkotók teljes körű bevonása érdekében, a digitális piacokról szóló jogszabályhoz hasonló módon; felhívja a Bizottságot, hogy írja elő azon tagállamok számára, amelyek rendelkeznek a szükséges hatáskörrel vagy igényt

tarthatnak arra, hogy a potenciális gyilkos felvásárlásokat nemzeti összefonódás-ellenőrzési jogszabályaik fényében vizsgálják, és ezeket az ügyleteket továbbra is az EK összefonódás-ellenőrzési rendeletének 22. cikkével összhangban utalják át; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete felülvizsgálatának lehetőségét annak érdekében, hogy az érintett ágazatoktól függetlenül megvizsgálhassa az uniós vagy nemzeti küszöbértékeket el nem érő összefonódásokat;

20. megjegyzi, hogy az EK összefonódás-ellenőrzési rendeletének 2004. évi hatálybalépése óta a bejelentett összefonódások 0,7%-át vagy a Bizottság blokkolta, vagy egy vizsgálatot követően visszavonták;

21. megjegyzi, hogy az EK összefonódás-ellenőrzési rendeletében megadott forgalmi küszöbértékek önmagukban nem feltétlenül alkalmasak minden olyan eset feltárására, amelyet a versenyhatóságoknak kell felülvizsgálniuk; kiemeli az erőfölényben lévő vállalkozások által a hivatalos vizsgálatok elkerülése érdekében alkalmazott gyakorlatokat, például a „partnerségek” növekvő használatát az MI-ágazatban, ami azt is sugallja, hogy felül kell vizsgálni az uniós összefonódás-ellenőrzési rendeletet;

22. üdvözli a Draghi-jelentés „innovációs védelemre” irányuló javaslatát azokban az esetekben, amikor az összefonódás növeli az innovációs képességet és az innováció iránti motiváltságot, és felkéri a Bizottságot, hogy elemezze és fejlessze tovább ezt a koncepciót; kéri továbbá, hogy vegyék figyelembe a közérdekű kérdéseket, például a munkavállalókra gyakorolt hatást;

23. kéri a Bizottságot, hogy azonosítsa azokat a nemzeti szintű akadályokat, amelyek megakadályozhatják abban, hogy az összefonódások elemzése során az uniós piacot tekintse releváns piacnak; felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogalkotási javaslatot ezen akadályok megszüntetésére; megjegyzi, hogy a nemzetközi környezetet gondosan elemezni kell, amikor a versenyjogi és összefonódás-ellenőrzési ügyekben az érintett piac meghatározásáról döntenek; felhívja a Bizottságot, hogy adott esetben a Draghi- és Letta-jelentésekben is javasoltak szerint fogadjon el előretekintő megközelítést az EU-n belüli konszolidációval kapcsolatban, figyelembe véve a méretgazdaságosság és a kedvező beruházási feltételek stratégiai jelentőségét és versenytámogató hatását bizonyos ágazatokban az innováció és a hosszú távú verseny ösztönzése szempontjából;

24. kéri az összefonódás-értékelési keretek aktualizálását, hogy azok tükrözzék a digitális gazdaság realitásait, ahol a piaci erő az egyértelműen meghatározott piacokon a hagyományos piaci részesedésen túlmutató módon is megnyilvánulhat; támogatja az adatvezérelt erőfölény és a hálózati hatások elemzésére szolgáló fejlett módszerek kidolgozását, hangsúlyozva a fogyasztók választási

lehetőségének kritikus szerepét a digitális szolgáltatások és eszközök kiválasztásában; ösztönzi a Bizottságot, hogy erősítse meg a szolgáltatások és eszközök közötti interoperabilitást lehetővé tevő mechanizmusokat, előmozdítva az innovációt és a versenyt a digitális ökoszisztémában; sürgeti a Bizottságot, hogy mielőbb lépjen előre az üzenetküldő szolgáltatásokra vonatkozó, a digitális piacokról szóló jogszabály szerinti meglévő interoperabilitási kötelezettségek és az adatmegosztási jogszabály szerinti, a felhőszolgáltatókra vonatkozó meglévő interoperabilitási kötelezettségek végrehajtása terén, és kezdje meg a digitális piacokról szóló jogszabály 2026. májusi felülvizsgálatával kapcsolatos munkát; sürgeti a Bizottságot, hogy hajtsa végre a digitális piacokról szóló jogszabály szerinti meglévő interoperabilitási kötelezettségeket, és vizsgálja meg az interoperabilitási kötelezettségek online közösségi hálózati szolgáltatásokra való kiterjesztésének lehetőségét; támogatja a Bizottságot abban, hogy jobban figyelembe vegye a versenyre gyakorolt potenciális károkat, amikor olyan összefonódásokat vizsgál, amelyek esetében a szomszédos piacokra való terjeszkedés tovább erősítené az erőfölényt a felvásárló vállalat fő piacán;

25. felszólítja a Bizottságot, hogy lépjen fel a túlságosan hosszú antitrösztvizsgálatok ellen, amelyek során a vállalatok továbbra is profitálnak versenyellenes gyakorlataikból; felszólítja a Bizottságot, hogy az antitrösztügyek esetében szabjon megfelelő határidőket, és biztosítsa a meghozott határozatok hatékony nyomon követését; felszólítja a Bizottságot, hogy a versenyre nézve rendkívül ártalmas gyakorlatok megszüntetése érdekében fogadjon el további ideiglenes intézkedéseket, különösen a dinamikus és gyorsan fejlődő piacokon, például a digitális piacokon;

Ágazati szakpolitikák

26. üdvözli a Bíróság két, 2024. szeptemberi, mérföldkőnek számító ítéletét, amelyek megerősítik a Bizottság azon állítását, hogy az Apple vállalattal kötött ír adóügyi megállapodás jogellenes állami támogatásnak minősül, valamint hogy a Google a Szerződéseket megsértve visszaélt erőfölényével; elismeri, hogy Írországban a jogi keret azóta megváltozott; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy továbbra is szigorúan lépjen fel az állami támogatásokkal kapcsolatos visszaélések ellen, amelyek a vállalatoknak nyújtott szelektív adókedvezményekkel kapcsolatosak;

27. tudomásul veszi a nemzetközi adóverseny káros hatását; emlékeztet arra, hogy támogatja a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) második pillérének végrehajtását; mélységes sajnálatát fejezi ki az Egyesült Államok 2025. január 20-i elnöki rendelete miatt, amely kimondja, hogy az OECD globális adóügyi megállapodása „nem hatályos és nem érvényes az Egyesült Államokban”; hangsúlyozza a multilateralizmus fontosságát annak biztosításában, hogy a multinacionális vállalatok ott fizessék meg az

adózásból rájuk eső méltányos részt, ahol érték keletkezik; úgy véli, hogy az EU-nak teljes mértékben ki kell állnia az OECD második pillérről szóló irányelv mellett;

28. rámutat az aggasztó piaci koncentrációra számos digitális piacon, például a közösségi média, a keresőmotorok, az MI, a felhőalapú szolgáltatások, az e-kereskedelem, a mikrocsipek és az online hirdetések területén; hangsúlyozza az EU versenyképességére, az ellátási láncok rezilienciájára, a tömegtájékoztatás szabadságára, a magánélet védelmére és az adatvédelemre, a társadalomra és a demokráciára gyakorolt tényleges és potenciális negatív hatást; sürgeti a Bizottságot, hogy foglalkozzon a technológiai piacra jellemző kérdésekkel, beleértve a hardver- és felhőalapú számítástechnikai rétegek infrastrukturális teljesítményét, a vertikális koncentrációt, a digitális közszféra algoritmikus manipulációját és a piaci tőkeáttételt a digitális piacokon, amint azt a digitális piacokról szóló jogszabály keretében elért eredmények is mutatják; kéri továbbá, hogy indítsanak új vizsgálatokat a felhőalapú szolgáltatási ágazatban a tisztességes verseny és az innováció további biztosítása érdekében, figyelembe véve az ágazatban tapasztalható piaci koncentráció mértékét, valamint az összetett és átláthatatlan engedélyezési feltételekkel vagy a kényszerített árukapcsolással kapcsolatos versenyellenes gyakorlatokat; továbbá sürgeti a Bizottságot, hogy foglalkozzon az erőfölényben lévő szereplők növekvő vertikális koncentrációjával a hirdetési értéklánc egészében, ami veszélyezteti az EU online hirdetési ágazatát;

29. tudomásul veszi az MI-szolgáltatások gyors fejlődését, amely piaci koncentrációt eredményezhet; felhívja a Bizottságot, hogy alkalmazzon ökoszisztéma-alapú megközelítést ezzel az ágazattal kapcsolatban, többek között azáltal, hogy új kárelméleteket dolgoz ki és alkalmaz az ágazatban jelen lévő domináns szereplők további megszilárdulásának kezelése érdekében; kiemeli, hogy a digitális piacokról szóló jogszabály számos olyan rendelkezést tartalmaz, amelyeket fel kell használni annak megakadályozására, hogy a kapuőrök korlátozzák a kialakulóban lévő MI-fejlesztőket, és kéri a Bizottságot, hogy gyorsan lépjen fel annak kockázata ellen, hogy a fogyasztók arra kényszerüljenek, hogy mobileszközeiken előre meghatározott MI-szolgáltatásokat vegyenek igénybe, biztosítva, hogy az MI-rendszerek továbbra is a felhasználók által választhatók és átláthatók maradjanak, ezáltal védve a versenyt és a fogyasztók választási lehetőségeit; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a generatív mesterséges intelligencia új alapvető platformszolgáltatásként való hozzáadásának lehetőségét a digitális piacokról szóló jogszabály keretében;

30. megjegyzi, hogy a nagy digitális szereplők piaci erejüket, a fogyasztókkal szembeni erőfölényüket, a pénzügyi forrásokat és az adatok koncentrációját az egyik piacon arra használják fel, hogy pozíciójukat egy másik piacon is megerősítsék; hangsúlyozza, hogy a

kis szereplők nem versenyezhetnek a fent említett tényezőkkel, ami még inkább függővé teszi az EU polgárait ugyanattól a néhány nem uniós vállalkozástól, és veszélyezteti a stratégiai autonómiát; kéri, hogy az összefonódásokra vonatkozó iránymutatások felülvizsgálata révén fokozottan ellenőrizzék a digitális ágazat domináns szereplői által más ágazatokra gyakorolt befolyást és az EU stratégiai autonómiáját annak biztosítása érdekében, hogy a piaci tőkeáttétel hatékonyabban ellenőrizhető legyen;

31. megjegyzi az adatok és az adatelemzési eszközök fontosságát, amelyek a digitális piaci koncentrációk és felvásárlások egyik visszatartó tényezőjét jelentik a digitális ágazatban; a digitális ágazatok egy vagy több szereplőjét érintő összefonódások esetén az Európai Adatvédelmi Testület véleményét kéri az adatkészleteknek a tervezett összefonódás szempontjából való relevanciájáról, a célvállalkozás által feldolgozott személyes adatokról, valamint a tervezett összefonódásnak a magánélethez való jogra és az adatvédelemre gyakorolt lehetséges hatásáról;

32. aggodalmát fejezi ki a dinamikus árképzési mechanizmusok EU-ban történő egyre szélesebb körű alkalmazásával kapcsolatban ; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a rendkívül alkalmazkodó és átláthatatlan árképzési módszerekkel szembeni szabályozási intézkedéseket;

33. felszólítja a Bizottságot az összes versenyszabály – köztük a külföldi támogatásokról szóló rendelet és a digitális piacokról szóló jogszabály – határozott érvényesítésére a kapuőri gyakorlatok kezelése, valamint a megtámadható piacok és a tisztességes verseny előmozdítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak elegendő alkalmazottal kell rendelkeznie a jogérvényesítéshez, ugyanakkor megjegyzi, hogy az új eszközök, valamint az eltérő tudományágakból érkező tudósok és közgazdászok hozzájárulhatnak a versenyjog érvényesítésének javításához; különösen hangsúlyozza, hogy a digitális piacokról szóló jogszabályt szigorúan és függetlenül kell alkalmazni, anélkül, hogy azt külső nyomás aláásná; hangsúlyozza, hogy a digitális piacokról szóló jogszabályt és az esetleges bírságokat nem szabad alkualapként felhasználni a vámtarifákról folytatott tárgyalások során, hanem a tisztességes és versenyképes digitális piacok biztosítására irányuló uniós erőfeszítések sarokköveként; tudomásul veszi az egyes minősített kapuőrökkel szemben indított hat meg nem felelési eljárást; mély aggodalmát fejezi ki a kritikus vizsgálatok esetleges késedelmei, valamint amiatt, hogy a Bizottság képes lesz-e betartani a „legnagyobb gondossággal” kapcsolatos kötelezettségeit, és indokolatlan késedelem nélkül döntést hozni a meg nem felelési eljárásokról;

34. aggodalommal veszi tudomásul számos fogyasztói piac – többek között a pénzügyi szolgáltatások, a távközlés és a háztartási energia

– széttöredezettségét, és gyorsabb és nagyobb mértékű piaci integrációt sürget ott, ahol ez előnyös a fogyasztók számára és kéri, hogy ismerjék el, hogy ez a piaci integráció ösztönözheti a beruházásokat és az innovációt;

35. aggodalmát fejezi ki a kiskereskedelmi, mezőgazdasági és gépjárműipari ágazatok tengerentúli területeken tapasztalható magas koncentrációja miatt, amelynek következtében az erőfölényben lévő vállalkozások által az alapvető termékekre és szolgáltatásokra megállapított túlzott árak felerősítik az egyenlőtlenségeket, a bizonytalanságot és a területi egyenlőtlenségeket; felszólítja a Bizottságot, hogy indítson vizsgálatot az EUMSZ 102. cikke alapján az erőfölénnyel való esetleges visszaélésekkel kapcsolatban;

36. aggodalommal veszi tudomásul az európai pénzügyi ágazatban tapasztalható nagyfokú piaci koncentrációt, valamint azt, hogy az ágazat tartósan és túlzott mértékben támaszkodik néhány Unión kívüli szolgáltatóra; megjegyzi, hogy a három legnagyobb hitelminősítő intézet még mindig több mint 90%-os piaci részesedéssel rendelkezik; aggodalmát fejezi ki a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek könyvvizsgálati piacának továbbra is magas koncentrációja miatt, mivel a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek könyvvizsgálatából származó uniós bevételek túlnyomó többsége négy cégnél összpontosul, ami korlátozza a választási lehetőségeket és kockázatot jelent a felügyeleti ellenőrzésre; felkéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő hatásvizsgálatot az ezen aggályok elhárítására szolgáló lehetőségekről; sürgeti a Bizottságot, hogy gondosan értékelje a könyvvizsgálati piac résztvevőinek szakértelmére irányuló közbeszerzési pályázatokat az esetleges összeférhetetlenségek elkerülése érdekében;

37. aggodalmát fejezi ki az élelmiszerár-válság miatt, és e tekintetben megjegyzi, hogy az élelmiszer-ellátási láncokban magas fokú piaci koncentráció tapasztalható; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen végezzen mélyreható elemzést a beszerzési szövetségek mértékéről és hatásáról, különös figyelmet szentelve annak, hogy biztosított legyen a tisztességes verseny és a nagyobb átláthatóság a szupermarket- és hipermarketláncok kereskedelmi gyakorlataiban, különösen akkor, ha ezek a gyakorlatok befolyásolják a márkaértéket és a termékválasztékot, vagy korlátozzák az innovációt vagy az árak összehasonlíthatóságát; ennek fényében emlékeztet az agrár-árukereskedelemben tapasztalható piaci koncentrációra, ahol a globális terménykereskedelem túlnyomó többségét négy vállalat bonyolítja; sajnálja azonban, hogy a Bizottság a versenyjogi aggályok ellenére feltételesen jóváhagyta a Bunge-Vitera 2024. évi fúzióját (M.11204); kéri a Bizottságot, hogy a mezőgazdasági termelők és a fogyasztók alkupozíciójának megerősítése érdekében foglalkozzon a piac néhány nagy szereplőjének kezében összpontosuló túlzott

gazdasági erővel; kiemeli ezzel összefüggésben az új versenypolitikai eszköz végrehajtását;

38. megjegyzi, hogy az uniós bankok nettó nyeresége ebben az inflációs időszakban magas volt, amit nagyrészt az okozott, hogy a monetáris politika gyors szigorításának hatása késleltetve jelent meg a betéti kamatokban;

39. különös aggodalommal állapítja meg, hogy az uniós pénzforgalmi piacon két nemzetközi kártyarendszer erőfölényben van, és hogy olyan gyakorlatokat folytatnak, amelyek megerősítik és kiterjesztik e piaci erőfölényüket, potenciálisan tovább növelve a piacra lépés akadályait és akadályozva a hosszú távú innovációt[1], valamint magasabb költségeket eredményezve az uniós vállalkozások és végső soron a fogyasztók számára; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon határozott intézkedéseket, hangsúlyozva a bankközi díjakról szóló rendelet ((EU) 2015/751 rendelet) felülvizsgálatának szükségességét a nemzetközi kártyarendszerek által felszámított kártyarendszeri díjak jelentős emelkedésének kezelése, valamint a tisztességes, versenyképes és átlátható piaci környezet biztosítása érdekében;

A Parlament bevonása

40. hangsúlyozza, hogy a Parlamentet kellő mértékben be kell vonni a versenypolitika alakításába; óva int attól, nehogy túlzó mértékben támaszkodjanak a nem kötelező erejű jogi eszközökre, például az iránymutatásokra és az ideiglenes keretekre, amelyekben a Parlament részvétele korlátozott; felhívja a Bizottságot, hogy kezdjen tárgyalást egy versenypolitikáról szóló intézményközi megállapodásról annak érdekében, hogy hivatalossá tegye végrehajtási prioritásait a Parlament számára; felhívja az Európai Tanácsot, hogy az EUSZ 48. cikke (7) bekezdés értelmében fogadjon el olyan határozatot, amely lehetővé teszi a versenypolitika területét érintő jogalkotási aktusok rendes jogalkotási eljárás keretében történő elfogadását; hangsúlyozza, hogy a Parlamentet megfigyelőként jobban be kell vonni a Nemzetközi Versenyügyi Hálózat és az OECD munkacsoportjainak és szakértői csoportjainak tevékenységébe, valamint a digitális piacokról szóló jogszabály magas szintű szakértői csoportjába is;

41. felhívja az illetékes ügyvezető alelnököt, egyben a versenypolitikáért felelős biztost, hogy tartson fenn szoros kapcsolatot a Parlament illetékes bizottságával és annak versenyjogi kérdésekkel foglalkozó munkacsoportjával;

---

[1] Az Európai Számvevőszék különjelentése: „Digitális fizetés az EU-ban – Már némileg biztonságosabb, gyorsabb és kevésbé drága, de vannak még hiányosságok”, 2025. január 9., https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2025-01/SR-2025-01_EN.pdf.

°

° °

42. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.